

Til beslutningsforslag nr. B 55. Betænkning afgivet af Sundhedsudvalget den 21. maj 1991

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om at åbne adgang til hjerte- og levertransplantationer i Århus Amtskommune

[af Køpke Christensen (FP) m.fl.]

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til sundhedsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Der er af et flertal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Fremskridtspartiets og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) beslutningsforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Det Konservative Folkepartis, Venstres, Socialistisk Folkepartis og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse* og vil stemme imod det stillede ændringsforslag.

Et flertal inden for mindretallet (Det Konservative Folkepartis og Venstres medlemmer af udvalget) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*, fordi Sundhedsstyrelsen, der er landets øverste sundhedsfaglige myndighed, på grundlag af en rent lægefaglig vurdering skønner, at det ikke vil være forsvarligt på nuværende tidspunkt, mens hjerte- og levertransplantationer endnu er under indkøring, at etablere flere centre for transplantation af disse organer.

Mindretallet lægger endvidere særlig vægt på, at Sundhedsstyrelsen oplyser, at der er tale om en betydelig forhøjet risiko for de pågældende patienter, hvis de relativt få transplantationer, der på grund af donorsituationen kan

blive tale om, bliver fordelt på 2-3 centre, inden transplantationsbehandlingerne er blevet rutine i Danmark. Vedtagelse af beslutningsforslaget vil samtidig indebære, at grundlaget for transplantationsaktiviteten på Rigshospitalet forsvinder, fordi ekspertisen ikke kan fastholdes med et halveret aktivitetsniveau og omkostningerne bliver for store. Det vil i praksis betyde, at hjerte- og levertransplantationsprogrammet i Danmark skal starte forfra i Århus.

Et mindretal inden for mindretallet (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) vender sig på det skarpeste mod oprettelse af endnu et transplantationscenter. Det er en beslutning helt uden saglig begrundelse.

Med det antal donorer, der i dag er til rådighed, vil der blive alt for lang tid mellem de transplantationer, som den enkelte kirurg kommer til at udføre, og der vil ikke blive oparbejdet den nødvendige rutine. Samtidig vil udgifterne til operationshold og døgneredskab blive fordoblede, uden at det kommer nogen til gode.

Det er dybt beklageligt, at lokalpatriotiske hensyn på denne måde tilsidesætter hensynet til den bedst mulige behandling for den enkelte patient, og det er lige så beklageligt, at der fra udvalgsflertallets side lades fuldstændig hånt om en vurdering af, om en sådan opprioritering af transplantationskirurgien er den mest ønskelige udvikling for det danske sundhedsvæsen.

Et andet mindretal inden for mindretallet (Det Radikale Venstres medlem af udvalget) udtaler følgende:

Mindretallet tager afstand fra beslutningen om at oprette endnu et transplantationscenter i Danmark. Med det antal donorer, der i dag er til rådighed, vil der blive alt for lang tid mellem de transplantationer, det enkelte lægehold kommer til at udføre, og der vil ikke blive oparbejdet den nødvendige rutine på nogen af operationsstederne.

Det er en fagligt uforvarlig og en kostbar beslutning. De detaljer, der er kommet frem under udvalgsbehandlingen, har bekræftet dette, og det er dybt betænkeligt, at flertallet på denne måde sidder lægefaglige advarsler overhørig.

Mindretallet skal afslutningsvis beklage, at det ikke er lykkedes sundhedsministeren at give tilstrækkeligt håndfaste tilsagn om et øget samarbejde mellem de kvalificerede lægehold, der findes flere steder i landet.

Hvis en samarbejdsplan var blevet udarbejdet, var grundlaget for forslaget faldet bort, og beslutningen om at oprette to transplantationscentre var næppe blevet gennemtruffet.

Et andet mindretal (Kristeligt Folkepartis medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling til beslutningsforslaget og til det stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Ændringsforslag

Af et flertal (S, FP og CD):

Til teksten

1) Efter den foreslåede tekst indsættes som nye afsnit:

»Det pålægges således sundhedsministeren at drage omsorg for, at godkendelse til udtagelse af hjerter og lever, jf. § 15 i lov om ligsyn, obduktion og transplantation m.v., inden 14 dage efter modtagelse af ansøgningerne meddeles de 2 overlæger, som Sundhedsstyrelsen tidligere har næget godkendelse på et usagligt grundlag.

Folketinget opfordrer til, at der etableres et ligeværdigt samarbejde vedrørende hjerte- og levertransplantationer mellem Århus Universitets Hospital og Rigshospitalet.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Med ændringsforslaget pålægges det sundhedsministeren at godkende de to læger, der af Sundhedsstyrelsen er nægtet autorisation til udtagelse af hjerte og lever. Samtidig opfordres der til samarbejde mellem Århus Universitets Hospital og Rigshospitalet om hjerte- og levertransplantationer.

Hanne Andersen (S) Dorte Bennedsen (S) Martin Glerup (S) Anna-Marie Hansen (S)

Tove Lindbo Larsen (S) Torben Lund (S) nfm. Lone Møller (S) Birgitte Husmark (SF)

Lis Noer Holmberg (CD) Karen Højte Jensen (KF) Ahlmann-Ohlsen (KF)

Mariann Fischer Boel (V) Anders Mølgaard (V) Jørgen Winther (V)

Køpke Christensen (FP) fmd. Elisabeth Arnold (RV) Inger Stilling Pedersen (KRF)